

1. Lekcja: *Ach te przyjęcia*

Uczestnik potrafił zrozumieć i opisać w PJM rodzaj przyjęcia z okazji urodzin, imienin, jubileuszu związanego z rocznicą małżeństwa lub wesela. Potrafi zamówić posiłek w restauracji wskazując na przystawkę, danie główne i deser, poprosić o rachunek i zapytać o preferowany sposób płatności. Potrafi zarekomendować dobrą restaurację lub potrawę jak również skrytykować danie. Potrafi zaprosić na wesele jak i zamigać na temat jego organizacji uwzględniając wybór miejsca, godziny ślubu i wesela, liczbę gości i wybór menu. Zna znaki migowe dla posiłków, napojów i smaków.

2. Lekcja: *Warzywa to samo zdrowie*

Uczestnik potrafi zrozumieć i zamigać na temat zakupów w marketach i na rynku koncentrując się na warzywach, ich wadze, świeżości, promocjach, sposobach płatności itd. Uczestnik potrafi poprosić o zrobienie zakupów na podstawie listy, zapytać o promocje, poinformować o posiadaniu karty promocyjnej dla określonej zniżki wyrażonej w procentach, poprosić o paragon, torbę, poinformować o preferowanym sposobie płatności, złożyć reklamację na nieświeże warzywa i poprosić o zwrot pieniędzy. Ponadto potrafi doradzić w sprawie sprawdzenia towaru przed zakupem oraz przestrzec przed jedzeniem niedojrzałych lub nieświeżych warzyw. Zna znaki migowe dla warzyw, nazw marketów, jednostek wagi i liczebników inkorporowanych dla wagi wyrażonej w kilogramach.

3. Lekcja: *Owocowy raj*

Uczestnik potrafi zrozumieć i zamigać na temat zakupów koncentrując się na owocach i ich jakości. Potrafi porównać zakupy online z ich tradycyjną formą. Potrafi argumentować swój wybór przedstawiając zalety i wady każdej z form zakupów. Ponadto potrafi wyjaśnić jak dokonać zakupów w środowisku internetowym oraz jak dokonać płatności elektronicznej. Zna znaki migowe dla owoców i liczebników mnożnych w PJM.

4. Lekcja: *W sklepie spożywczym*

Uczestnik potrafi zrozumieć i zamigać na temat zakupów w sklepach spożywczym i mięsny. Potrafi poinformować jaki towar potrzebuje dodając informację o liczbie sztuk, wadze, jakości. Potrafi argumentować dlaczego nie jada mięsa, poinformować o ulubionym daniu i jego składnikach oraz podać przepis na jego wykonanie. Poznaje klasyfikatory dla ludzi w różnych sytuacjach, a dzięki ćwiczeniom wizualno-przestrzennym nabiera wprawy w ich rozumieniu i produkowaniu. Zna znaki migowe dla różnych artykułów spożywczych, mięs, ryb i rodzajów sklepów.

5. *Sprawdźmy się!*

W tej jednostce lekcyjnej uczestnicy mają możliwość ewaluacji kompetencji lingwistycznych w polskim języku migowym, dzięki ćwiczeniom ukierunkowanym na sprawności:

a) receptywne poprzez takie zadania językowe jak: uporządkowanie części opowiadania w spójną całość, dostosowanie odpowiedniej wersji streszczenia do opowiadania, uzupełnienie dialogów o wybraną wypowiedź migową, b) produktywnie w części poświęconej znakom migowym: dopasowanie dialogów do znaków migowych reprezentujących określone miejsca, wskazanie znaku migowego, który nie pasuje do reszty, wskazanie i poprawienie błędów w zdaniach migowych, dopasowanie znaków migowych do ich definicji, w części poświęconej użyciu języka: dopasuj do siebie filmy odnoszące się do klasyfikatorów, uzupełnij zdania poprawnym liczebnikiem inkorporowanym.

6. Lekcja: *Podstawowe sprawy urzędowe*

Uczestnik potrafi zrozumieć i zamigać na temat podstawowych spraw urzędowych związanych z wydaniem dowodu tożsamości, uzyskaniem dofinansowania, założeniem działalności gospodarczej lub wyznaczeniem terminu ślubu. Uczący się potrafi zapytać:

o lokalizację punktu obsługi klienta, a tam zasięgnąć informacji o pokoju, w którym może załatwić określoną sprawę. Potrafi zrozumieć i zamigać o procedurze złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach programu Rodzina 500+ lub o procedurze złożenia wniosku o nowy dowód osobisty.

Potrafi poinformować o zbliżającym się terminie ważności dokumentu oraz zapytać jak długo należy czekać na decyzję w sprawie wniosku. Potrafi wyznaczyć termin ślubu w urzędzie stanu cywilnego, poinformować o przyjęciu nazwiska lub jego odmowie. Poznaje klasyfikatory dla środków transportu lądowego, wodnego i powietrznego w różnych sytuacjach, a dzięki ćwiczeniom wizualno-przestrzennym nabiera wprawy w ich rozumieniu i produkowaniu. Zna znaki migowe dla rodzajów urzędów i dokumentów.

7. Lekcja: *Składki, umowy i dofinansowanie*

Uczestnik potrafi zrozumieć i zamigać na temat prowadzenia działalności gospodarczej i obowiązków z niej wynikających wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), dofinansowań do wynagrodzeń z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), zatrudnienia osób z niepełnosprawnością. Uczący się potrafi argumentować za wyborem pracownika z niepełnosprawnością, zrozumieć i poinformować o możliwości dofinansowania do wynagrodzeń z PFRON w zależności od stopnia niepełnosprawności. Potrafi wybrać odpowiedni rodzaj umowy do wykonywanej pracy, poinformować o tym czy umowa o pracę jest na czas określony czy nieokreślony, oraz poinformować o wysokości wynagrodzenia w stawkach netto i brutto. Potrafi zamigać na temat zalet wynikających z programu „mały ZUS” dla młodych firm i przedstawić argumentację za możliwością załatwienia spraw przez Platformę Usług Elektronicznych (PUE) uwzględniając informacje o warunkach jakie należy spełnić, aby korzystać z PUE oraz jakie sprawy mogą być przez PUE realizowane. Uczący się poznaje zdania warunkowe w PJM oraz klasyfikatory dla zwierząt w różnych sytuacjach, a dzięki ćwiczeniom wizualno-przestrzennym nabiera wprawy w ich rozumieniu i produkowaniu. Zna znaki migowe dla rodzajów umów, składek ZUS, dofinansowań, stopni niepełnosprawności.

8. Lekcja: *Głusi szukają pracy*

Uczestnik potrafi zrozumieć i zamigać na temat zatrudnienia uwzględniając etapy poszukiwania pracy, tworzenia CV i spotkania z doradcą zawodowym. Uczący się potrafi zamigać o rodzaju pracy lub stażu, informując przy tym o wymiarze godzin pracy jakim jest zainteresowany. Potrafi zrozumieć i zamigać na temat CV uwzględniając doświadczenie zawodowe, edukację, ukończone kursy, języki obce i zainteresowania wskazując jednocześnie na okresy, w jakich dane działanie miało miejsce. Podczas rozmowy z doradcą zawodowym potrafi przedstawić swoje doświadczenie zawodowe, wykształcenie, znajomość języków obcych wskazując na poziom zaawansowania. Potrafi wyraźnie zaznaczyć stanowisko zgodne ze swoimi potrzebami i upodobaniami wobec pracy z dala od miejsca zamieszkania, pracy zagranicą, w trybie weekendowym oraz pracy o charakterze zmianowym. Potrafi przedstawić w PJM bariery jakie występują w obszarze zatrudnienia Głuchych w Polsce. Uczący się poznaje różne klasyfikatory z kategorii klasyfikatorów służących orzekaniu o ruchu i lokalizacji obiektów w różnych sytuacjach, a dzięki ćwiczeniom

wizualno-przestrzennym nabiera wprawy w ich rozumieniu i produkowaniu. Zna znaki migowe dla poszczególnych województw i zawodów.

9. Lekcja: *Rozmowa kwalifikacyjna*

Uczący się, będąc uczestnikiem rozmowy kwalifikacyjnej potrafi podać argumenty dotyczące wyboru firmy, w której ubiega się o zatrudnienie. Bierze udział w negocjacjach dotyczących rodzaju umowy, wysokości wynagrodzenia, wysokości stawek, premii. Podczas rozmowy ze specjalistą ds. kadr Uczący się potrafi zrozumieć i zamigać na temat aktualnych badań medycyny pracy, szkoleń BHP, wymiaru pracy i urlopu w zależności od tego czy pracownik jest osobą z niepełnosprawnością czy nie. Uczący się potrafi negocjować warunki pracy, wyrazić potrzebę korzystania ze sprzętu służbowego oraz wskazać zalety i wady wynikające z wykonywanej pracy, miejsca zatrudnienia i osób, z którymi pracuje.

10. *Sprawdźmy się!*

W tej jednostce lekcyjnej uczestnicy mają możliwość ewaluacji kompetencji lingwistycznych w polskim języku migowym, dzięki ćwiczeniom ukierunkowanym na sprawności:

a) receptywne poprzez takie zadania językowe jak: uporządkowanie części dialogu w spójną, logiczną całość, wskazanie poprawnej odpowiedzi w zadaniach wielokrotnego wyboru, b) produktywnie w części poświęconej znakom migowym: uporządkuj znaki tak, aby powstały spójne, sensowne zdania w polskim języku migowym, wskaż znak, który nie pasuje do reszty, dopasuj nagranie w PJM do prezentowanych zdjęć, w części poświęconej użyciu języka: dopasuj do siebie filmy odnoszące się do klasyfikatorów, wybierz poprawną odpowiedź, tak aby dialog łączył się w spójną całość.

11. Lekcja: *Głusi a służba zdrowia*

Uczestnik potrafi zrozumieć i zamigać na temat służby zdrowia w kontakcie z głuchym pacjentem uwzględniając bariery komunikacyjne, w tym obecność tłumaczy języka migowego w placówkach służby zdrowia lub technologii pozwalającej na tłumaczenie z/na język migowy na odległość. Uczący się potrafi zamigać o ogólnym stanie zdrowia, zapytać się co robić w sytuacji zagrożenia życia, gdy ktoś jest nieprzytomny i/lub ma zawał, zapytać się kiedy przyjedzie pomoc oraz do którego szpitala pacjent jest transportowany. Potrafi zarejestrować się w przychodni lekarskiej uwzględniając wybór właściwego względem potrzeb lekarza, termin i godzinę wizyty. Potrafi poprosić o kontakt z rejestracją przez komunikatory internetowe oraz wyznaczyć wizytę z Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ). Uczący się poznaje różne klasyfikatory kształtu i wymiaru służące orzekaniu o fizycznych właściwościach obiektów, a dzięki ćwiczeniom wizualno-przestrzennym nabiera wprawy w ich rozumieniu i produkowaniu. Zna znaki migowe dla rodzajów placówek służby zdrowia.

12. Lekcja: *Wizyta u lekarza rodzinnego*

Uczestnik potrafi zrozumieć i zamigać na temat wizyty u lekarza rodzinnego, podczas której szczegółowo potrafi opisać stan zdrowia. Uczący się potrafi opisać w PJM dolegliwości związane z zapaleniem płuc, grypą, anginą, przeziębieniem czy zatruciem pokarmowym. Rozumie diagnozę i zalecenia lekarza związane z procesem leczenia. Potrafi poprosić o receptę oraz o zwolnienie lekarskie na czas choroby.

13. Lekcja: *Lekarze specjaliści*

Uczestnik potrafi zrozumieć i zamigać na temat prywatnej placówki służby zdrowia wskazując na specjalizacje lekarskie i zabiegi oferowane w placówce. Uczący się, będąc uczestnikiem wizyty u lekarza specjalisty potrafi wyrazić niepokój związany ze stanem zdrowia lub brakiem jego poprawy. Potrafi zrozumieć zalecenia kardiologa związane z nadciśnieniem tętniczym oraz lekami jakie musi zażywać w określonym przez lekarza czasie. Rozumie zalecenia ginekologa związane z prawidłowym przebiegiem ciąży jak i wyrazić niepokój związany z określonymi dolegliwościami. Potrafi opisać kontuzję kolana u lekarza ortopedy, zrozumieć przebieg procesu leczenia z możliwością operacji oraz poinformować o potrzebie zwolnienia lekarskiego dla klubu sportowego na czas rekonwalescencji. Potrafi wyrazić potrzebę skierowania na rehabilitację. Uczący się poznaje klasyfikatory reprezentujące kształt dłoni trzymającej jakiś przedmiot, a dzięki ćwiczeniom wizualno-przestrzennym nabiera wprawy w ich rozumieniu i produkowaniu. Zna znaki migowe dla specjalizacji lekarskich, rodzajów zabiegów medycznych i rehabilitacyjnych.

14. Lekcja: *W trosce o swoje zdrowie*

Uczestnik potrafi zrozumieć i zamigać o procesie rehabilitacji i rodzajach zabiegów rehabilitacyjnych jak również o wizycie u stomatologa, podczas której Uczący się potrafi poinformować o bólu zęba, sprecyzować rodzaj bólu oraz przyczyny jego nasilenia. Potrafi poinformować o tym kiedy ból się rozpoczął, czy brano leki przeciwbólowe oraz jakie zabiegi stomatologiczne były wykonywane w przeszłości. Rozumie zalecenia stomatologa związane z higieną jamy ustnej, przyczyn próchnicy i krwawiących dziąseł. Uczący się potrafi poprosić o znieczulenie przed zabiegiem borowania lub usunięcia zęba i poinformować, że znieczulenie działa prawidłowo.

15. *Sprawdźmy się!*

W tej jednostce lekcyjnej uczestnicy mają możliwość ewaluacji kompetencji lingwistycznych w polskim języku migowym, dzięki ćwiczeniom ukierunkowanym na sprawności:

a) receptywne poprzez takie zadania językowe jak: uporządkowanie części dialogu w spójną, logiczną całość, wskazanie zdań prawdziwych i poprawienie fałszywych na podstawie dłuższej wypowiedzi w PJM, b) produktywnie w części poświęconej znakom migowym: wskazanie znaku migowego, który nie pasuje do reszty, dopasowanie znaku do zdjęcia, dopasowanie znaków migowych do ich definicji, w części poświęconej użyciu języka: dopasuj do siebie filmy odnoszące się klasyfikatorów, wybierz poprawną odpowiedź, tak aby dialog łączył się w spójną, logiczną całość, transformacje zdań migowych.